

Saksamaa, Schwerin, BUGA 2009

Kuulsin võimalusest Saksamaale praktikale minna juba 2009. aasta algul. Tundus huvitav, kuid samas kuu aega ära olla...? Keeruline!

Kui projektijuht Astrid mulle siis juulis helistas ja võimalust pakkus, kuna üks praktikale minejatest oli haigestunud, tuli mul väga kiiresti otsustada. Ja sellel korral oli tulemuseks kindal JA.

Tööl oli vaiksem aeg, kodus väikeseid lapsi pole ja kodused lubasid kuu aega ilma minuta hakkama saada. Otsustasin end proovile panna.

Kuna Räpina Aianduskooli maastikuehituse eriala sai veebruaris lõpetatud, tundus selline pakkumine läbi elukestva õppe programmi euroliidu toetusel, kirsina tordi peal.

Leonardo programmi raames toimus meie praktika 22. augustist 19. septembrini Saksamaal Mecklenburg-Vorpommerni maakonna pealinnas Schwerinis aset leidval suurel aiandusnäitusel ehk Bundesgartenschau BUGA 2009.

Tallinnast lendas meid 22. augustil Saksamaale viis inimest. Kolm meist olid juba Räpina kooli lõpetanud, kaks noort neidu olid lõpetanud Räpina maastikuehituse eriala päevase õppe 1. kursuse. Lend Hamburgi toimus viperusteta ja seal ootas meid ees sõbralik Kati Loo, kes oli meie tugiisikuks esimestel Saksamaal viibimise päevadel.

Hamburgist Schwerini sõitsime rongiga ja kohale jõudsime poole öö paiku. Korter, mis pidi meile kuuks ajaks koduks olema, tundus hubane. Kaks tuba, köök kus ise süüa valmistame (koos tohtu hulga toiduainetega), duširuum pluss terrass maja ees, kus hiljem poole oma kodus oldud ajast veetsime.

Esimene päev Saksamaal oli pühapäev. Kordasime Katiga koos üle saksa keele A ja B. Tutvusime Schweriniga, mis on suuruselt meie Tartuga võrreldav linn. Kena vanalinn, raekojaplats, järv ja saarel asuv muinasjutulossi meenutav Schwerini loss. Järvega ja lossipargiga piirneval alal asuski BUGA 2009, hõlmates 5,5 ha ja sisaldades seitset erinevat näidisaeda. Esimesel päeval nägime seda kõike ainult kaugelt. Tasuta pääsmekaardid ning töötõendid saime alles paari päeva pärast.

Endise DDR linnana on Schwerin puhas ja korras. Paljud nõukogude sõjaväe käes olnud hooned on korda tehtud ja omale uue kasutusala leidnud. Linnahaljastuses hakkasid silma ulatuslikud istutusosalad ja meetrikõrgused konteinerid täis suvelilli. Küllap mõjutas kesklinna ilusat haljastust ka lossipargi ning BUGA lähedus. Linnaäärsed magalarajoonid meenutasid meie Lasnamäed ja ka sealne haljastus oli tagasihoidlikum. Küll oli aga sealgi näha haljastusfirmasid hooldustöid tegemas. Linnapildis annavad tooni jalgratturid ja koerad. Koerad käituvad väga korralikult, ei haugu ega torma ringi. Palju on näha ka vanureid kas ratastooliga või niisama jalutamas. Liikumine on tehtud võimalikult mugavaks. Trammides ja bussides on reisisaajad, abiks on vajadusel ka bussijuhid.

Esmaspäeval tutvusime firmadega, kes meid vastu võtsid ja kuu aja jooksul meie praktikat korraldasid.

Firmasid oli kaks. Haljastusega tegelev "Rumpf" on loodud 1957. aastal, firmas töötab 120 inimest. Tegeldakse haljasalade rajamise ning hooldusega. Rajatakse ka spordi- ning laste mänguväljakuid. Samuti koolitatakse haljastajaid, maastikuehitajaid.

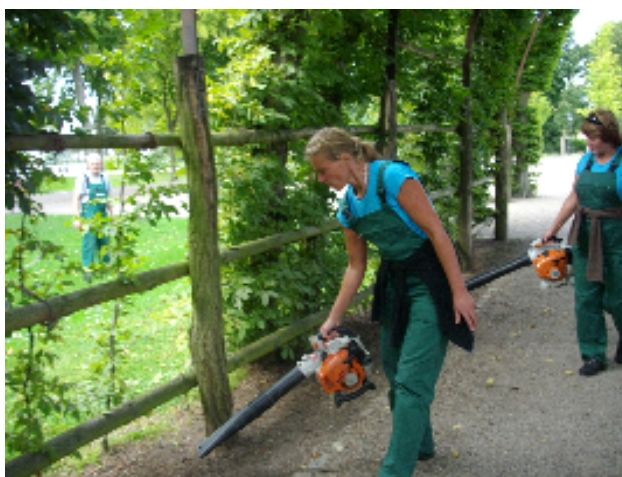
"Ghost" on oluliselt väiksem firma. Tegevusaladeks samuti haljastus, hooldus, talvised tööd jne. Meie praktika hakkas toimuma Buga territooriumil hooldustöid tehes. Kaks nädalat ühes ja kaks nädalat teises firmas. Tööaeg hommikul kuuest üheksani, ja õhtul viiest üheksani. Päeval, kui on palju küllastajaid, ei saa kasta ega rohida. Õnneks oli tunnine ajanihe meie kasuks, eestis aja järgi oleks töö alanud kell seitse.

Erinevad firmad ja erinev suhtumine. "Rumpf" oli nõus võtma ainult kaks praktikanti. Suhtumine oli viisakas, ka sõbralik, kuid mitte liiga. Praktika juhendajaks oli 21 aastane neiu. Kogu meeskond koosnes noortest kellega sai suhelda ka inglise keeles.

Kahjuks piirduvad minu teadmised "Rumpfi" kohta sellega.

Kuna "Ghost" oli rõõmuga nõus ka kolmele tööd leidma, veetsin mina kogu oma praktikaaja seal. Inglise keelt ei rääkinud seal keegi, küll aga sain endalegi üllatuseks oma keskkoolis õpitud saksa keelega üsna hästi hakkama. Vahel kasutasime küll "vägivaldset tõlget", arvates mida üks või teine sõna jutu iseloomu silmas pidades tähendada võiks, aga väga mööda ei pannud.

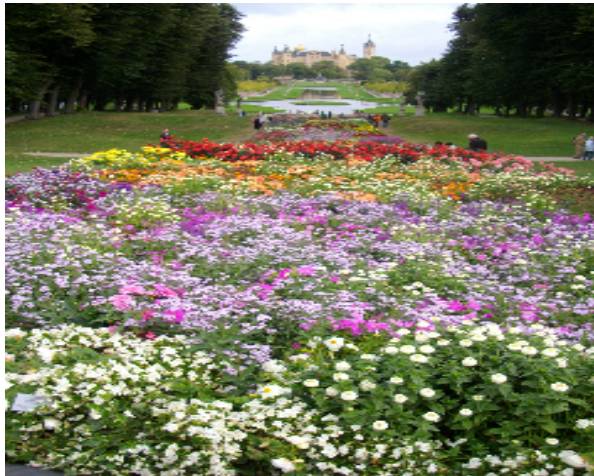
Suhtumine oli väga sõbralik, meeleolu hea ja lõbus. Tööülesanneteks oli põhiliselt tuletõrjevoolikutest kastmine. Kuna ilmad olid septembri kohta väga soojad (kuni 32 kraadi), tuli tõesti tublisti kasta (14 liitrit M2 kohta), et noored puud ja muru ära ei kuivaks. Kasta tuli ka vanade pargipuude võrsad, et kuivama hakkavaid lehti veega alla uhta.

Puudelt allakukkunud lehed puhuti puhuritega muru peale, kust need niidukiga multšiks purustati. Veel mõned istutusala rohida, äraõitsenud taimed eemaldada jne. Samuti niitmine nii niiduki kui raideriga. Ja ikka ja jälle kasta-kasta-kasta.

Ei midagi sellist, mida poleks enne teadnud või näinud. Küll aga polnud enne kokku puutunud pargihaljastuse mastaapsusega ja küllap sealt midagi uut ikka silma jäi.

Meeldivalt mõjusid ka näituse küllastajad: töötajale naerutati, tervitati, tuldi juurde ja kiideti ning küsiti üht-teist. Selline sõbralikkus ja avatus, olgugi võibolla pinnapealne, mõjub väga hästi. Jääb vaid loota, et ka Eestis niikaugemale jõuame. Küllap tuleb ise algust teha...

BUGA 2009

See mis võlus ja lummas, mille pärast tasus kuuks ajaks Saksamaale sõita, oli Buga. Külastejatele avatud 23. aprillist 11. oktoobrini. Pindala 5,5 ha ja 7 erinevat näidisaeda. Planeeritud 1,8 miljonit külastajat käis Schwerini aiandusnäitusel. Selliseid näitusi korraldatakse Saksamaal iga 2 aasta tagant. 2013. aastal näiteks Hamburgis. Näitusele eelneb tohutu töö, 1998 aastal taotles Schwerin õigust 2009. a BUGA korraldamiseks, 26. mail 2000a. alustati rajamist.

Tohutult palju taimmaterjali, palju tuntud ja tundmatuid puid... Kuna saime priipääsmed näitust külastama ükskõik millal, saime seal tõepoolest palju uurida, vaadata, pildistada. Lisaväärtusena olid taimedel juures ka sildid, seega polnud tegu ainult kaunilt kujundatud aedadega, vaid kogu see näitus toimus ka suurepärase õppematerjalina. Kuna sildid olid saksa ja ladina keeles, sai järjekordselt veenduda, kui vajalik on tunda taimede ladinakeelseid nimetusi.

Erinevad aiad võlusid erinevalt.

21. sajandi aed oma klaasmultši ja tohutu hulga kõrrelistega. Erineva värvuse ja struktuuriga kõrrepõllud moodustasid "ujuvad aasad".

Köögiaias kasvasid rõõmsalt läbisegi maasikad, salat, suvelilled... Palju maitsetaimi, erineva lõhna ja maitsega bellargoone, münste, punet.

Aed mälestustele, mis koosnes 77 erinevast hauakujundusest, üsna erinevad meie surnuaedades nähtud haudadest. Juures sildid kasutatud taimmaterjali kohta.

Aed, mis koosnes erinevatest hekkidest, moodustades omamoodi labürindi. Sai näha erinevate puude, põõsaste sobivust hekiks, lehe või okka struktuuri ja värvust. Kahjuks ei sobi kõik Saksamaal kasvavad taimed meie kliimasse.

Lastele rajatud aed koos mänguväljakutega, laudadest tee märjal poolsoisel alal, et seda mööda käia ja poolmetsiku taimestikuga tutvuda. Lisaks miniloomaaed ja mesila.

Schwerini järve kaldale rajatud vabaõhukirik, kus ka meie ühel pühapäevahommikul jumalateenistust kuulma juhtusime.

19. sajandi keskel Peter Joseph Lenne poolt rajatud lossiaed kus segunevad inglise ja itaalia aiakujundusstiilid.

Lisaks 4000 m² suurune lillehall, kus kolmes ruumis vahetatakse pidevalt näitusi ning väljapanekuid.

Peale näituste toimus Bugal palju esinemisi, ettekandeid, kontserte ja võistlusi. Viimasel päeval enne kojusõitu õnnestus meil Bugal kohtuda meie õpetajate Reet Palusalu ja Reti Randoja-Mutsuga. Toimus rahvusvaheline maastikuehitajate võistlus, kus eesti võistkond sai välisesinejatest II koha. Üldmuljena aga palju-palju lilli, hooldatud murualad, alleed ja pergolad, järv ja kanalid. Ning ilusad päikest täis ilmad kus miski ei anna märku lähenevast sügisest.

Peale Bugal töötamise ja näitusega tutvumise, jäi meil küllalt vaba aega.

Kuna moodustasime vahva kamba, kes üksteisest kuu jooksul ära tüdineda ei suutnudki, sisustasime oma nädalavahetused reisimisega. Ostes rongisõiduks 5 inimese grupipileti teatud piirkonnas, on

võimalik päris odavalt reisida. Sellisel viisil käisime Hamburgis, Wismaris, Rostockis, Lübeckis ja Kielis. Tutvusime linnahaljastuse, parkide ja vanalinnaga. Wismaris võlusid väikesed kohvikud ja käsitööpoed. Kielis tundsiime tõelist sadamalinna hõngu jne.

Schwerinis tutvusime kivilihvimise veskiga. Kõik lossi kivist aknalauad ja trepiastmed on selles veskis valmistatud, palju ausambaaluseid, postamente jne. Veski pandi tööle ja tutvustati kivi saagimise ja lihvimise tehnoloogiat.

Käisime ka Schwerini külje all asuval saarel kuhu sai väikese laevaga. Kaninchenwerder asub pooletunnise laevatee kaugusel rannast. Inimtühi looduskaitsealune saareke, kus peetakse seminare, spordivõistlusi ja kus käib palju turiste. Sellele saarele olid Leonardo projekti raames Narva töötud haljastust rajanud. Väike istutusala ei kannatanud küll kriitikat kuid oli ilmselt hingega tehtud.

Üheks vaba aja veetmise viisiks oli meil veel ujumine. Meie kodust 15 minuti kaugusele jäi kena ja hooldatud tehisrand kus oli mõnus ujuda ja päikest võtta. Julged luiged ja pardid jalutasid sealsamas ringi.

Neli nädalat möödusid hämmastava kiirusega. Enne lõppu hakkas kahjugi, et juba koju peab sõitma. Saime kõik millegi võrra targemaks ja kogenumaks. Mina sain enda jaoks kinnituse, et minu saksa keele oskus polegi väga rooste läinud. Koju jõudes saatsin tänusõnad oma saksa keele õpetajale. Kuigi tööalaselt palju juurde ei õppinud, oli palju õppida näidisaedadest.

Lõpptulemusena veetsime väga ilusa kuu täis päikest, lilli ja toredaid inimesi.

Kahtlejatele soovitus: kui on võimalus, haara kinni! Saad kindlasti suurepärase kogemuse.

Kui peale reisi lõpuks kodus olin, tundus nagu oleks kohapeal aeg seisnud. Ilma minuta polnud midagi erilist toimunud ega ka toimumata jäänud. Aed oli ainult pika sammu sügisele lähemale rühkinud ja seeni ma sellel aastal ei saanudki.

Ometi tasus see kõik ennast kuhjaga ära.

Tänud siinkohal Astridile ja vahvale elukestva õppe programmile!